

LESBRIEF

**BIJ HET KANKERKAMPIOENSCHAP
VOOR JUNIOREN
VAN EDWARD VAN DE VENDEL**

Jonge Jury 2025

EDWARD VAN DE VENDEL
& ROY LOOMAN
**HET KANKER-
KAMPIOENSCHAP
VOOR JUNIOREN**

'Dit is het ziekste spelletje dat ik ooit heb gespeeld – maar ik kan ongelooflijk slecht tegen mijn verlies, dus ik ga niet dood. Dan weet je dat alvast.'

QUERIDO

LEESFRAGMENT

Het kankerkampioenschap voor junioren van Edward van de Vendel

Eind mei, stralend weer. We zouden met de vaste groep naar het meer, naar ons vaste strandje. Ik zat net iets te lang achter de computer, en toen zag ik opeens het klokje rechtsonder in mijn scherm, dus ik sprong op en rende naar de badkamer. Ik graaide een kwak gele gel uit de pot, smeerde het in mijn haar, harkte het heen en weer en klaar. Luchtje op, van mijn vader, *Blue water*.

Ik stormde naar beneden en checkte voor de lange spiegel in de gang nog even hoe ik eruitzag.

Hé, mijn shirt hing scheef.

Het hing scheef bij mijn nek, en ik trok er wat aan, maar de kraag bleef meer naar links vallen dan naar rechts.

Ik stapte dichterbij de spiegel toe.

Ik keek van opzij.

Ik draaide mijn schouder weg, en toen voelde ik het: er zat iets boven mijn sleutelbeen. Ik gleed er met mijn vingers overheen. Een bolling was het, van een paar centimeter, met in het midden een soort richeltje.

Ik wist meteen: dit is iets slechts. Dit is geen muggenbult, mijn huid is niet rood, het is een ronde schijf die daar niet hoort te zitten.

Geen paniek, Max, dacht ik, geen paniek, het is een ontsteking misschien, of een botbreuk, geen paniek. Ik schoof mijn shirt recht. Het gleed weer terug.

Mijn moeder zat op de bank.

'Moet je eens voelen,' zei ik, 'ik heb hier iets vreemds.'

Ze voelde en ik schrok van haar gezicht. Normaal gesproken zegt ze al snel dat er niks aan de hand is, maar nu fronste ze en zei: 'Huh?'

Ze voelde opnieuw.

'Het is nu te laat om de dokter te bellen,' zei ze, 'maar dat doen we dan morgenochtend.'

Ik zat nog steeds naar haar gezicht te kijken. Ze fronste me wat te veel. Je moet weten dat ze verpleegkundige is.

'Ja,' zei ze, 'we gaan echt de dokter bellen.'

'Is goed,' zei ik. 'Waar denk je aan?'

'Ik heb geen idee.'

Max gaat toch maar niet met zijn vrienden mee naar het strand. De volgende ochtend...

Ik had het eerste uur vrij en toen ik beneden kwam had mijn moeder de dokter al gebeld. Ze kreeg een assistente aan de lijn. Die zei: 'Dat soort klachten zijn er wel meer. Wacht nog maar even af. Geen zorgen maken en over drie weken terugbellen.'

Mijn moeder hield haar wenkbrauwen opgetrokken toen ze het me vertelde.

Ik dacht: ze hebben het daar zeker druk.

En ik dacht ook: het zal dan wel niks zijn.

Maar ik checkte het heuveltje honderd keer per dag. Mijn moeder zei: blij er nou vanaf, en dan wilde ze meteen erna zelf ook weer voelen. Mijn vader keek, maar hij hoefde de bult niet aan te raken. Hij dacht waarschijnlijk: daar word ik niks wijzer van. De huid eromheen werd rood, hij begon eruit te zien als een mini-vulkaan, één die naar binnen uitbarstte, als het ware, want het werd steeds moeilijker om de gedachte die zich in mij verspreidde te negeren. Die gedachte was: dit is toch niet goed, dit is echt niet goed.

Een vriendin van mijn moeder voelde en zei: het is in ieder geval geen kanker, want kanker is hobbelig en dit is glad. Ik schrok me rot van dat woord, en toch drukte het dat slechte lava-gevoel in mij even weg.

Even, ja.

Want aan het eind van die drie weken wist ik het eigenlijk zeker: dit wordt mijn laatste weekend als normale jongen.

We moesten voor negenen al bij de dokter zijn en ik wilde niet. Drie weken lang had ik naar geruststelling gehunkerd, nu stond ik onder de douche, keek naar het afvoerputje en dacht: laat mij daar even in wegspoelen, over een weekje klim ik er wel weer uit.

De zon scheen. In de wachtkamer van de huisartsenpraktijk zat een vrouw met een baby. Die was voor ons aan de beurt. Ik las de AutoWeek. Toen de vrouw klaar was en langs ons naar de uitgang liep, zei ze: 'Sterkte jullie.'

Ik werd op een verstelbaar bed gezet, en de assistente voelde in mijn nek. Heel luchtig en onbezorgd zei ze: 'Dat lijkt me een vergrote lymfeklier. We gaan over een dag of vijf even bloed laten prikken. Het kan Pfeiffer zijn. Of een infectie.'

Ik wipte al bijna als een blijde reuzenvogel van dat bed af.

Maar toen kwam de huisarts zelf binnen. 'Hé,' zei hij, 'hoi. Mag ik ook even voelen?'

Hij keek meteen veel ernstiger dan zijn assistente. 'Dat bloedonderzoek doen we vandaag,' zei hij. En hij maakte meteen een afspraak bij het onderzoekscentrum in de stad. Voor diezelfde ochtend nog. Hij maakte er ook een in het ziekenhuis, voor de dag erna, een echo.

Het zweet begon in dubbele hoeveelheden uit mijn oksels te stromen, ik moet er daar een flink stinkhok van gemaakt hebben. Maar de dokter zei: 'Maak je niet druk. Een Pfeifferconstatering duurt vijf dagen, dus ik bel de uitslag dan ergens in de loop van de week aan jullie door.'

Ik zal je zeggen: de toon waarop iemand iets zegt is veel bepalender dan wat hij zegt. En die toon zei: dit heb ik onder controle.

Daarna moest hij nog naar mijn moeder kijken - die had een vlekje dat ze niet vertrouwde. Dat vlekje was geen probleem.

Max laat bloed prikken en de volgende dag krijgt hij in het ziekenhuis een echo. Nog diezelfde dag belt de huisarts: hij moet meteen voor onderzoek terug naar het ziekenhuis.

Er kwam een zuster naar ons toe die de aanvoester bleek te zijn van een hele horde zusters. Ze leidde ons naar een kamertje, en om mij heen begon een wervelwind van bloedafname, bekertjes koffie en vragenlijsten. Dokters stelden zich aan me voor, maar ik vergat meteen hoe ze heetten, want intussen stond er alweer een andere witte jas aan mijn nek en oksels en liezen te voelen. Ze vroegen of ik drugs gebruikte, of ik rookte, of ik dronk.

Ten slotte zei de hoofdzuster: 'We hebben iets gezien op de echo en nu zoeken we uit wat dat kan zijn. Wees maar gerust: vijftien procent kans dat het een infectie is. Vijf procent kans op eh... iets anders.'

Aan het eind van de dag werd er nog een longfoto gemaakt. Het leek wel alsof de patiënten het op dat moment opeens zelf moesten zien te redden, want het grootste gedeelte van de medische staf was al naar huis - op onze dappere hoofdzuster na, die vanaf nu in haar eentje alle virussen en bacteriën moest zien te verdelen. Toen ze ons kwam vertellen dat ik naar huis mocht, maar morgenochtend vroeg terug moest komen, omdat er in mijn borst opgezette klieren waren ontdekt, zag ze er dan ook behoorlijk moedeloos uit.

Thuis lag ik binnen tien minuten op bed. Ik keek nog even op Facebook. Bart was online. Ik vertelde hem wat er gaande was. *Fuck*, schreef hij. Hij vroeg van alles over kansen en onderzoeken en getallen en percentages, en op al mijn antwoorden typte hij: *Fuck*.

Ik ben kapot, schreef ik, vertel jij het aan de anderen?

Ja, schreef hij, fuck de mzzl fuck.

'We hebben geen annuleringsverzekering,' zei mijn vader. We zaten weer in de wachtkamer van de kinderarts. Om ons heen speelden kleuters. Over twee weken zouden we voor het eerst naar het buitenland op vakantie gaan, naar Zuid-Frankrijk, met een tent. 'Als we het nu afzeggen is al het geld weg,' zei hij.

'Niks afzeggen,' zei ik. 'We gaan gewoon.'

'Hm,' zei mijn vader, 'we wachten het nog maar even af.'

'Ik heb er zin in,' zei ik. 'Zon, zee, strand, bikini's.'

'Ja,' lachte mijn vader, 'als je het zo zegt.'

Zie je? Op de een of andere manier was ik na één nacht slapen alweer optimistisch geworden. Ik weet ook niet waarom, daar had ik nauwelijks invloed op.

En toen kwam de hoofdzuster eraan. Diezelfde lieve, dappere hoofdzuster die we gisteren ook hadden gezien. Had ze de hele nacht doorgebatteld? Haar blik was niet eens meer moedeloos, hij

was geschrokken en strak. Ze gaf me een hand en aan de kou in die handdruk voelde ik het: wij gaan niet op vakantie.

'Kom maar even mee,' zei ze.

Ik liep voorop, mijn ouders volgden. Ik keek om en ik zag dat zij het ook wisten: we gaan helemaal niet op vakantie.

Ze bracht ons naar een spreekkamer. De hoofdzuster zei: 'De dokter kan elk moment...' En toen was hij er al, een dikke man met een warme glimlach.

'Goedemorgen,' zei hij, en hij deed de deur voor ons open.

Maar ik had zijn naambordje gezien.

En daar stond 'oncoloog' op - kankerdokter.

Mijn moeder en mijn vader hadden het ook gelezen, ik zag het aan ze. We trokken alle drie wit weg. Het is een wonder dat we bleven staan, want een hamer van duizend kilo had ons omver geknuppeld. Wat moesten we doen? Een stap naar voren zetten, het kamertje in.

Wankelend bereikte ik de stoel die in het midden stond, voor het bureau. Links zakte mijn moeder neer, rechts mijn vader. De hoofdzuster vertrok, we hebben haar nooit meer teruggezien. Ik keek naar het grote, brede raam achter de dikke arts - het gaf uitzicht op niks, op lege lucht.

'Max,' zei de dokter, 'vijfennegentig procent kans dat het lymfeklierkanker is, en vijf procent kans op een infectie.'

In één nacht waren de percentages omgedraaid.

LESMATERIAAL BIJ HET KANKERKAMPIOENSCHAP VOOR JUNIOREN VAN EDWARD VAN DE VENDEL))

OPDRACHT 1

Lees het fragment uit *Het kankerkampioenschap voor junioren* van Edward van de Vendel.

- Hoe krijgt Max in de gaten dat er iets met hem aan de hand is?
- Max probeert zich geen zorgen te maken in de drie weken die volgen na het eerste telefoontje naar de dokter. Waaraan merk je dat hij zich toch zorgen maakt? Geef ook een voorbeeld uit de tekst.
- Welk gevoel krijg jij bij het lezen van dit verhaal? Zou je verder willen lezen in het boek waar het uit komt, of juist niet? Leg je antwoord uit.
- Bij welke twee zinnen uit het verhaal past het woord ‘voorgevoel’ het best?
- Waarom noemt Max het slechte gevoel het ‘lava-gevoel’?

OPDRACHT 2

Lees het tweede fragment uit *Het kankerkampioenschap voor junioren* van Edward van de Vendel.

- Door welke drie mensen wordt Max gerustgesteld?
- Waardoor weet Max dat het toch mis is? Noem twee dingen.
- Welk gevoel probeert Max uit te drukken met de zin ‘...want een hamer van duizend kilo had ons omver geknuppeld.’?
- Leg de laatste zin van het fragment uit in je eigen woorden.
- Welke indruk krijg jij van Max, wat voor soort jongen is hij volgens jou?

OPDRACHT 3

- In het eerste deel van dit fragment – tot aan de eerste witregel – kun je twee tegenstellingen ontdekken. Welke tegenstellingen zijn dat?
- Vind jij dit verhaal spannend? Leg je antwoord uit.
- Zoek op internet achtergrondinformatie over *Het kankerkampioenschap voor junioren*. Is dit boek fictie of non-fictie? Leg je keuze uit.

OPDRACHT 4

- Roy Looman is de jongste ambassadeur van de stichting Kika. Zoek op internet informatie over Kika. Maak een reclameposter voor het boek *Het kankerkampioenschap voor junioren*. Doe alsof het geld dat verdiend wordt met het verkopen van het boek naar de stichting Kika gaat.
- Maak bij het boek een 'vriendenpagina' voor Max. Geef alle personen die belangrijk zijn geweest voor hem tijdens zijn ziekte een plaats op de poster. Kies voor elke persoon een passende afbeelding, schrijf hun naam erbij en wie ze zijn, bijvoorbeeld vriend of huisarts. Vertel in één zin wat elke persoon voor Max betekende.
- Schrijf een brief aan Edward van de Vendel (de schrijver van het boek) en Roy Looman (de jongen die zelf kanker kreeg en zijn verhaal vertelde aan de schrijver). Vertel hen wat jouw leeservaring was bij het lezen van *Het kankerkampioenschap voor junioren*. Geef ook aan wat je vindt van de titel van het boek. En leg uit aan Roy Looman hoe jij het vindt dat hij zo eerlijk zijn verhaal heeft verteld.